

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	11
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	17

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ

1.1. Η περίοδος ίδρυσης του νεοελληνικού κράτους	23
1.1.1. Ο Καποδίστριας στην εξουσία	23
1.1.2. Οθωνική περίοδος (1833-1862)	26
1.1.2.1. Πολιτική – κοινωνία	26
1.1.2.2. Εκπαίδευση	28
1.1.2.3. Η φιλοσοφία του συστήματος	29
1.2. Τα γεγονότα της περιόδου 1863-1920	30
1.2.1. Πολιτική – κοινωνία	30
1.2.2. Εκπαίδευση	33
1.2.3. Γενικές παρατηρήσεις για την περίοδο 1863-1920	39
1.3. Η εποχή του Μεσοπολέμου και του Β΄ παγκοσμίου πολέμου (1920-1946)	41
1.3.1. Τα γεγονότα	41
1.3.2. Εκπαίδευση	44
1.3.3. Γενικές παρατηρήσεις	51
1.4. Από το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο μέχρι το τέλος του αιώνα (1940-2000)	52

1.4.1. Πόλεμος – Κατοχή – Εμφύλιος (1940-1949)	52
1.4.2. Η μεταρρύθμιση του 1964 και η αντιμεταρρύθμιση	57
1.4.3. Η δημοκρατία επανέρχεται στην ελληνική κοινωνία (1974)	61
1.4.4. Νέα «εκσυγχρονιστικά» μέτρα στην εκπαίδευση. .	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

2.1. Η ενιαία εκπαίδευση στην Αγγλία	67
2.2. Η εκπαίδευση στη Σουηδία	70
2.3. Η εκπαίδευση στις Η.Π.Α.	73
2.4. Η εκπαίδευση στη Σοβιετική Ένωση	75
2.5. Η εκπαίδευση στη Γερμανία	77
2.6. Λαϊκή/Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας	80

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1974 ΕΩΣ ΤΟ 1985 ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΕΠΑ

3.1. Η κατάσταση στην εκπαίδευση κατά τη μεταβατική περίοδο από τη δικτατορία στη δημοκρατία	85
3.1.1. Πολιτική κατάσταση	85
3.1.2. Εκπαίδευση	86
3.2. Νομοθετικές ρυθμίσεις στην εκπαίδευση από την κυβέρνηση της ΝΔ (1974-1981).	88
3.2.1. Πολιτική κατάσταση	88
3.2.2. Η μεταρρύθμιση «που έγινε».	89
3.2.3. Παρατηρήσεις	90
3.3. Το «κλίμα» της εποχής οδηγεί την εκπαίδευση σε νέους στόχους (1974-1981).	91
3.3.1. Η εκπαίδευση	94
3.3.2. Αναζητήσεις και θέσεις στα εκπαιδευτικά περιοδικά της εποχής	99

3.4. Νομοθετικές ρυθμίσεις στην εκπαίδευση από την πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ	102
3.4.1. Οι «τύποι» σχολείων στη δεύτερη βαθμίδα της ΔΕ μέχρι τη θέσπιση του νόμου 1566.	102
3.4.2. Οι προγραμματικές δηλώσεις του Ανδρέα Παπανδρέου στη Βουλή	103
3.4.3. Ο νόμος 1566/1985 και η θεσμοθέτηση του ΕΠΛ	105
3.4.4. Σκοποί του ΕΠΛ	108
3.4.5. Η θέση της αντιπολίτευσης και της ΟΛΜΕ για το ΕΠΛ.	112

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΠΛ

4.1. Η φιλοσοφία του ΕΠΛ	121
4.2. Η ομάδα Εργασίας του ΕΠΛ	131
4.3. Ο σχολικός τύπος του ΕΠΛ	133
4.4. Το ΕΠΛ μέσα από τις ετήσιες εκθέσεις λειτουργίας	135
4.4.1. Από τις ετήσιες εκθέσεις λειτουργίας του ΕΠΛ Νέας Φιλαδέλφειας – Μίλτος Κουντουράς.	136
4.4.2. Από τις ετήσιες εκθέσεις λειτουργίας του ΕΠΛ Αθήνας (Αμπελοκήπων)	206
4.5. Οι συνεντεύξεις των «πρωτεργατών» για τη λειτουργία του ΕΠΛ	250
4.5.1. Ο Υπουργός Παιδείας και η Ομάδα Εργασίας.	250
4.5.2. Οι καθηγητές και οι πρώην μαθητές για τη λειτουργία του ΕΠΛ	260
4.6. Ο Τύπος της εποχής για το ΕΠΛ	264
4.6.1. Εφημερίδα «Η Αυγή» για το ΕΠΛ	264
4.6.2. Εφημερίδα «Η Καθημερινή» για το ΕΠΛ	264
4.6.3. Εφημερίδα «Τα Νέα» για το ΕΠΛ.	265
4.6.4. Εφημερίδα «Το Βήμα» για το ΕΠΛ.	266

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΛ

5.1. Το κλίμα της περιόδου 1989-1995 στην εκπαίδευση μέσα από τα εκπαιδευτικά περιοδικά	267
5.2. Οι προσπάθειες «αξιολόγησης» του ΕΠΛ	277
5.3. Ο νόμος 2525	300
5.4. Αντιδράσεις	303
5.4.1. Δημοσιεύματα	303
5.4.2. Αντιδράσεις από την ΟΛΜΕ	307
5.5. Οι συνεντεύξεις για την κατάργηση	310
5.5.1. Οι πρώην μαθητές μιλούν για την κατάργηση	310
5.5.2. Οι καθηγητές που εργάστηκαν στα ΕΠΛ απαντούν στη ερώτηση γιατί καταργήθηκε το ΕΠΛ	313
5.5.3. Οι «πρωτεργάτες» του θεσμού απαντούν για την κατάργηση	317
5.5.4. Ο Υπουργός Παιδείας Απόστολος Κακλαμάνης μιλάει για την κατάργηση	327

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1. Από το ΕΠΛ στο ΓΕΛ	335
6.2. Ψήγματα του ΕΠΛ στο ΓΕΛ	337

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	341
------------------------------------	-----

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	349
ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ	367
ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	375